

EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS
PADOMES SĒDE

PROTOKOLS Nr.11

Rīgā

2015.gada 29.aprīlī

Sēdi vada:

Valsts sekretāre

B.Bāne

Sēdē piedalās:

**Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas
padomes locekļi:**

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks

J.Streļčenoks

Finanšu ministrijas ES fondu uzraudzības departamenta direktore

D.Rancāne

Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes direktore

I.Buškevica

Valsts ieņēmumu dienesta Ģenerāldirektora vietnieka noziedzības

D.Aniņš

apkarošanas jomā VID Finanšu policijas pārvaldes direktora vietnieks

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretāra

A.Lapiņš

vietnieka attīstības instrumentu jautājumos vietā VARAM Investīciju

uzraudzības departamenta direktors

Zemkopības ministrijas nozares padomnieka vietā ZM Lauku attīstības

K.Afremoviča

atbalsta departamenta Fondu uzraudzības un informācijas koordinācijas

nodaļas vadītāja

Valsts kontroles Padomes locekle Pirmā revīzijas departamenta direktore

L.Graudiņa

VP GKRP Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieks

G.Gudermanis

Ģenerālprokuratūras Starptautiskās sadarbības nodaļas prokurors

M.Viļums

Pastāvīgie eksperti

Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departamenta direktores vietā
direktores vietiece

L.Jaunroze

Lauku atbalsta dienesta Juridiskā departamenta direktore

I.Tarvāne

Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Juridiskā un administratīvā

L.Pučēna

nodrošinājuma departamenta Juridiskā nodrošinājuma nodaļas vadītāja

Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktore

K.Zencova

Valsts kases Kvalitātes un risku vadības departamenta direktore

I.Galandere-Zīle

Finanšu ministra padomnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos

K.Engēlis

Uzaicinātie:

Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta direktore

N.Lasmane

Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākais eksperts

O.Daugavietis

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Politikas plānošanas

S.Helviga

nodaļas galvenā speciāliste

Sabiedrības par atklātību – Delna direktors

G.Jankovs

VP GKRP Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes vecākais

D.Novickis

inspektors

Finanšu ministra padomnieks juridiskajos jautājumos

A.Jacino

Sēdē nepiedalās:

Tieslietu ministrijas valsts sekretārs

R.Kronbergs

Protokolē:

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta
vecākā eksperte

A.Avota

Sēde sākas plkst. 10:00

1.

Sēdes darba kārtības apstiprināšana un informācija par

Sēdi atklāj **B.Bāne** un informē klātesošos par Delnas pārstāvja dalību šajā sanāksmē, ņemot vērā iepriekšējā AFCOS padomes sēdē saņemto akceptu no padomes locekļiem.

G.Jankovs pateicas par uzaicinājumu piedalīties un informē par plānoto turpmāko iesaisti ES fondu uzraudzībā ar Integritātes paktiem. Integritātes pakts ir instruments jebkura no valsts vai ES finansējuma finansēta projekta uzraudzībai ar mērķi novērst korupcijas riskus. Attiecīgi, ja ir finansējums Integritātes paktam, tad var uzraudzīt jebkuru projektu arī valsts budžeta finansētu projektu, kā tas bija Latvijas Nacionālās bibliotēkas celtniecības gadījumā.

Šobrīd sadarbībā ar Eiropas Komisiju un Starptautiskās pretkorupcijas organizācijas "Transparency International" sekretariātu tiek plānots dalībvalstīs ieviest Kohēzijas politikas līdzekļu Integritātes paktu. Tas būs juridiski saistošs nolīgums starp valsts iestādi un uzņēmumiem, kas vēlas noslēgt līgumus, par to, ka īstenojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda vai Kohēzijas fonda projektu, tie ievēros pārredzamu un efektīvu iepirkuma procedūru. Integritātes pakti ietvers uzraudzības sistēmu, ko vadīs izraudzīta pilsoniskās sabiedrības organizācija, tādā veidā nodrošinot atklātību, kā arī novēršot korupcijas risku un ES fondu izkrāpšanu.

Iebildumu un papildinājumu par darba kārtību nav. Sēdes dalībnieki apstiprina darba kārtību un pieņem zināšanai pausto informāciju.

2.

Informatīvais ziņojums par konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fondu vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros līdz 2014.gada 31.decembrim

A.Avota iepazīstina sēdes dalībniekus ar Finanšu ministrijas (FM) sagatavoto Informatīvo ziņojumu par konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fonda vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros līdz 2014.gada 31.decembrim.

D.Rancāne attiecībā uz sagatavoto informatīvo ziņojumu ierosina veikt papildinājumu, iekļaujot informāciju arī par Konkurences padomes iesaisti ES fondu uzraudzībā, organizējot semināru FM resoram. Aicina Konkurences padomi iesaistīt padomes darbā, lai veicinātu izpratni un informācijas apmaiņu par jautājumiem, kas saistīti godīgu konkurenci. Arī Eiropas Komisija aicinājusi šādu sadarbību veidot un, vērtējot iepirkumus, pievērst uzmanību vienlīdzīgas konkurences principu ievērošanai.

N.Lasmane pateicas par ierosinājumu un papildina, ka Konkurences padome ļoti labprāt sadarbojas, sniedzot gan informatīvu atbalstu, gan veicot konkrētu gadījumu izmeklēšanas.

I.Tarvāne informē, ka arī Lauku atbalstā dienests 2014.gadā uzsācis ļoti labu sadarbību ar Konkurences padomi, un pozitīvi atsaucās par Konkurences padomes vadīto semināru kā ļoti profesionālu, mērķtiecīgu un saprotamu. Arī aicina citas iestādes izmantot šādu iespēju.

Arī **I.Buškevica** papildina un informē, ka Valsts ieņēmumu dienests (VID) ir izmantojis iespēju un sadarbojas ar Konkurences padomi.

D.Rancāne papildina un vērš uzmanību attiecībā uz gadījumiem par aizdomām par krāpšanu. Informācijas saņemšana par procesa virzību, rezultātiem no tiesībsargājošām iestādēm ir ļoti ilgstošs process. Pateicas par AFCOS padomes sekretariāta atbalstu un iespēju saņemt neformāli informāciju par lietu aptuveno virzību un indikatīvo laiku, kad varētu tikt saņemti rezultāti par konkrētas lietas izmeklēšanu, tomēr jautā vai būtu iespējams šo sadarbību veidot tā, lai iespējami ātrāk uzzinātu par lietu virzību. Šobrīd ir 2007.-2013.gada plānošanas perioda beigas un pēdējais izdevumu attiecināmības gads un ir vairāki gadījumi, kas ir tiesībsargājošas iestādēs izskatīšanā, īpaši lieli projekti, par kuriem būtiski būtu saņemt kādu informāciju, lai paredzētu turpmāku rīcību. Tas saistīts ar iespējamiem projekta līguma grozījumiem, ko nepieciešams saskaņot ar EK vēl līdz 2015.gada beigām, ja izdevumus var attiecināt. Šādi grozījumi projektā netiktu iesniegti EK, ja projektā apstiprinātos aizdomas par krāpšanu.

Nolēma:

Padomes locekļiem citi komentāri un papildinājumi par informatīvā ziņojuma projektu nav un tiek pieņemts lēmums gatavot informatīvo ziņojumu iesniegšanai Ministru kabinetā.

3.

Noziedzīgi nodarījumi ES fondu projektu īstenošanā

D.Novickis iepazīstina ar Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes (ENAP) kompetenci un par noziedzīgu nodarījumu, kas saistīti ar ES fondu projektu īstenošanu, izmeklēšanas īpatnībām. LR Krimināllikuma 177. panta (krāpšana) dispozīcija paredz kriminālatbildību "par svešas mantas vai tiesību uz šādu mantu iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos vai ar viltu". Mantas iegūšana (šajos gadījumos – naudas (noziedzīga nodarījuma priekšmets)) krāpšanas ceļā izpaužas tādējādi, ka vainīgais apmāna cietušo (ES finanšu līdzekļu pārdales un kontroles institūcijas), kura valdījumā atrodas manta un cietušais, būdams maldināts, mantu vai arī tiesības uz mantu šai personai atdod labprātīgi, uzskatot, ka tā viņam pienākas.

Tādi gadījumi, kad finansējuma saņēmējs saņem atbalsta finansējumu uz savu kontu, par to saņemot procentus, un pēc kāda laika to atgriež, nenasniedzot projekta mērķi, ES fondu izpratnē šādas nelikumīgas darbības ar naudas līdzekļiem, neīstenojot projektu, tiek uzskatīti par krāpšanu. Tomēr saskaņā ar nacionālo likumdošanu šādi gadījumi netiek atzīti par noziedzīgu nodarījumu.

Atbildot uz iepriekš izskanējušo jautājumu, tas, kāpēc uzreiz nav iespējams paziņot ES fondu administrējošām iestādēm par kriminālprocesa virzību un iespējamo rezultātu, saistīts ar ES fondu izkrāpšanas gadījumu īpatnībām. Šāda veida noziegumi tiek izdarīti organizētās grupās. Tāpat izmeklēšanu apgrūtina rūpīga noziedzīga nodarījumu maskēšana, kā arī nepieciešama liela apjoma finanšu līdzekļu pārskaitījumu analīze vairākos kredītiestāžu un darījumu partneru kontos un krāpšanas shēmās visbiežāk tiek iesaistīti ārvalstu komersanti. Bez šādas nopietnas un laikietilpīgas analīzes nav iespējams pieņemt lēmumu un iepriekš paredzēt ar ko beigsies izmeklēšana, paziņojot par to ES fondu iestādēm.

Tāpat tiek sniegta informācija par raksturīgākiem krāpšanas paņēmieniem, mērķi un mehānismu, kā tiek izkrāpti ES fondu līdzekļi.

ENAP uzsākto kriminālprocesa skaits ar katru gadu pieaug, no diviem 2010.gadā līdz 20 kriminālprocesi 2014.gadā. Kopumā minētajā laikā kriminālvajāšanai nosūtīti 16 kriminālprocesi, izbeigti -12.

Problēma ar kādu saskarās ENAP ir darbinieku kapacitāte. Šobrīd ar iesniegumu, kas saistīti ar ES fondu iespējamu izkrāpšanu, izskatīšanu, izmeklēšanu un izlūkošanu pārvaldē nodarbojas tikai divi cilvēki, kas ir par maz valsts mērogā. Pastāv viedoklis, ka no 10 - 20 % no kopējā projektu skaita ir saistīti ar krāpšanu.

Pastāv subjektīvās un objektīvās pazīmes, kas tiek ņemtas vērā, veicot izmeklēšanu. Tāpat klātesošie tiek informēti par rīcību gadījumā, kad tiek konstatēta iespējama ES fondu

līdzekļu izkrāpšana, un tiesībsargājošo iestāžu rīcību, saņemot informāciju. Izmeklējot katru iespējamo krāpšanas gadījumu, pierādīšanas metodika un paņēmieni ir individuāli.

Trešā problēma, ar ko saskarās ENAP, nav vienādas izpratnes par minēto noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu. Prokuratūrai un Valsts policijai atšķiras viedokļi par to, kur ir notikusi krāpšana un kā to pierādīt. Ieteikums izveidot kopēju praksi, informatīvu materiālu par, to kādas izmeklēšanas darbības tika veiktas konstatējot konkrētu noziedzīgu nodarījumu. Kā arī organizēt kopējas apmācības prokuroriem, Finanšu policijas darbiniekiem, reģionālajām policijas pārvaldēm. Papildus norāda uz iespējamu problēmu, kad iesniegums tiek nosūtīts vairākām izmeklēšanas iestādēm vienlaicīgi. Šādos gadījumos būtu svarīga savstarpēja komunikācija un rīcības koordinēšana.

I.Tarvāne jautā par 2015.gada tendenci, kad ENAP saņemto iesniegumus pārsūta reģionālajām struktūrvienībām. Vai ENAP pastāv kaut kāda veida sadarbība un vai reģionālās struktūrvienības ir apmācītas tieši ES fondu noziegumu izmeklēšanā? Veidojas situācija, kad nāk nepamatoti atteikumi, kurus nākas tālāk pārstrīdēt prokuratūrā.

D.Novickis atzīst, ka šī ir trešā problemātika, kad nav vienotas pieejas un nav izstrādāts materiāls par to, kādas nepieciešamās darbības būtu veicamas gadījumos, kad tiek saņemta informācija par iespējamu noziedzīgu nodarījumu ES fondu ietvaros. Reģionālo struktūru izmeklētāji nav apmācīti.

I.Tarvāne papildina, ka minētā iemesla dēļ, iesniegums tika nosūtīts vienlaikus vairākām izmeklēšanas iestādēm, jo bija bažas, ka tas tiks pārsūtīts atkal reģionālai pārvaldei, kura vēlāk informēs par atteikšanos uzsākt procesu.

D.Novickis atbild, ka, kā jau iepriekš minēts, tas tiek darīts, ņemot vērā nepietiekamo kapacitāti un cilvēkresursus. Līdz ar to iesniegumi tiek pārsūtīti atbilstoši teritoriālai piekritībai.

Ņemot vērā minēto, **I.Tarvāne** atbalsta ENAP ideju un aicinājumu organizēt papildus apmācības izmeklētājiem, lai rastu kopējo izpratni. Pretējā gadījumā mums ir jāstrādā ar visām reģionālajām iestādēm. Šobrīd ENAP ir apmācīti un notiek koleģiāla sadarbība, savukārt, reģionos ir pilnīgs izpratnes trūkums.

Attiecībā uz sniegto prezentāciju **I.Buškevica** aicina papildināt informāciju par tiesībsargājošo iestāžu rīcību ar vēl vienu punktu – sadarbība ar VID, konkrēti gadījumos kad tiek uzsākti kriminālprocesi par krāpšanu un kad ir konstatētas arī palielinātas izmaksas projektā, kas ir cieši saistīts ar nodokļu nesamaksu vai ar nodokļu atgūšanu. Līdz ar to šādos gadījumos būtu nepieciešams pieņemt lēmumu par nodokļu aprēķinu veikšanu un informēt VID par nepieciešamību veikt nodokļu aprēķinu pēc kriminālprocesa virzītāja iesniegtajiem dokumentiem un citas informācijas. VID jāinformē tajā brīdī, kad ir iegūta pietiekami daudz informācija par konkrētiem gadījumiem un procesiem, kuros šī krāpšana ir notikusi, palielinot izmaksas.

G.Gudermanis piekrīt un atbalsta VID ierosinājumu par konkrētiem gadījumiem, kas saistīti ar VID kompetences jomu, informēt. Kas attiecās uz ENAP kapacitāti, tā ir problēma un viens no ENAP uzdevumiem ir izstrādāt metodiskus materiālus un apmācīt reģionālās struktūrvienības. Reģionos nav nodalīti atsevišķi darbinieki, kas nodarbojas ar ekonomiska rakstura noziedzīga nodarījuma izmeklēšanu, par ko jau iepriekš dažādos veidos informēta dažāda līmeņa vadība. Šī problēma tiks risināta.

B.Bāne pateicas par sniegto informāciju un izsaka cerību, ka šādi metodiski materiāli tiks izstrādāti, kā arī tiks noorganizētas apmācības.

D.Rancāne papildus jautā par minēto attiecībā uz atšķirībām definīcijās ES normatīvos un nacionālajā likumdošanā, kas jau tiek apspriests vairāku gadu garumā. Vai šobrīd ir kādas iespējas un ieceres kaut ko mainīt, harmonizēt?

D.Novickis atbild, ka šis būtu jājautā Tieslietu ministrijai (TM).

N.Lasmane papildina, ka jau iepriekš, kad šāda diskusija tika uzsākta, no TM un Ģenerālprokuratūras tika saņemts noraidījums attiecībā uz nepieciešamību kaut ko mainīt, harmonizēt ar apgalvojumu, ka, iestājoties ES, visi normatīvi ir saskaņoti un krāpšanas definīcija ir pietiekami plaša. Iespējams, ka no likuma burta raugoties tā arī ir un problēma ir izpratnes trūkumā, likuma normu piemērošanā, likuma piemērošanas interpretācijā. Iepriekšējās diskusijas rezultātā tika panākts rezultāts, ka ir konkrēts cilvēks Valsts policijā, ar kuru var komunicēt un notiek pastāvīga sadarbība iespējamās krāpšanas gadījumos ES fondu ietvaros. Iespējams šādu praksi jāatjauno, organizējot papildus paneldiskusijas ekspertu līmenī. Revīzijas iestāde ir noorganizējusi tikšanos ar KNAB darbiniekiem, lai pārrunātu tos gadījumus, kuros pieņemti lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

Tomēr **D.Rancāne** nepiekrīt, ka problēma ir tikai izpratnes trūkumā, ko var secināt arī no ENAP sniegtās informācijas. Iespējams jāorganizē tikšanās ar Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroju (OLAF), vai viņi saredz kādas nepilnības definīcijās, salīdzinot nacionālo likumdošanu ar ES normatīviem.

B.Bāne slēdz diskusiju, aicinot izteikties Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) priekšniekam J.Strelčenokam.

J.Strelčenoks informē, ka 2014.gadā ir saņemti septiņi iesniegumi par iespējamām nelikumīgām darbībām projektos, kuros piesaistīti Eiropas Savienības (ES) fondi un citi ES finanšu palīdzības instrumenti.

Divi no tiem saistīti ar resorisko pārbaudi, kuru šomēnes KNAB ir pabeidzis. Tā ir resoriskā pārbaude saistībā ar valsts amatpersonu rīcības izvērtējumu papildus finansējuma piešķiršanā projektam „Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi”. KNAB ir pieņēmis lēmumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu, pamatojoties uz to, ka resoriskās pārbaudes laikā netika iegūtas ziņas, ka valsts amatpersonu rīcības rezultātā, piešķirot papildus finansējumu projekta īstenošanā, būtu notikuši noziedzīgi nodarījumi, atbildība par kuriem paredzēta Krimināllikuma 317., 320. un 328.pantā. Kā arī resoriskās pārbaudes laikā netika iegūtas ziņas, kas liecinātu, ka projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” realizācijas laikā būtu notikusi projekta finansējuma paredzēto līdzekļu piesavināšanās vai to izlietošana citiem mērķiem, nekā tie sākotnēji tika piešķirti. Vienlaicīgi atzīmējot, ka, ņemot vērā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto (Biroja funkcijas korupcijas apkarošanā), padziļināta projektam piesaistītā finansējuma izlietojuma pamatojuma un attiecināmības pārbaude resoriskās pārbaudes laikā netika veikta.

Vēl divi iesniegumi tika saņemti par iespējamajiem pārkāpumiem Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma apgūvē, kas saistīts ar daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Cēsīs veiktajiem energoefektivitātes pasākumiem un iespējamu LIAA amatpersonu prettiesisko rīcību, pieņemot lēmumu par finansējuma piešķiršanu. KNAB atbilstoši kompetencei veica pārbaudi par iesniegumos norādītajiem faktiem un pārbaudes laikā nekonstatēja faktus, kas liecinātu par LIAA amatpersonu pārkāpumiem. Savukārt, iesniegumā minētā informācija par to, ka, iespējams, ir notikusi LIAA iesniegto dokumentu viltošana vai apzināta viltotu dokumentu iesniegšana saskaņā ar Kriminālprocesa likumā noteikto institucionālo piekritību tika nosūtīta izvērtēšanai Valsts policijai. KNAB, izvērtējot tā rīcībā esošās ziņas un pamatojoties uz Cēsu novada pašvaldības sniegto informāciju, kā arī normatīvajos aktos noteikto tiesisko regulējumu, ierosināja administratīvā pārkāpuma lietu pret Cēsu novada pašvaldības Dzīvojamo māju privatizācijas komisijas locekli par valsts amatpersonai noteikto amatu savienošanas ierobežojumu pārkāpumiem. Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu un izvērtējot lietā esošos pierādījumus, KNAB pieņēma lēmumu izbeigt lietvedību un atbrīvot komisijas locekli no administratīvās atbildības, atzīstot izdarīto administratīvo pakāpumu par maznozīmīgu, izsakot mutvārdu aizrādījumu. Nekādi iespējamie pārkāpumi attiecībā uz ES fondu finanšu līdzekļu pretlikumīgu izmantošanu netika konstatēti.

Attiecībā uz pārējiem saņemtajiem iesniegumiem saistībā ar valsts amatpersonu iespējamiem pārkāpumiem vai noziedzīgu rīcību, KNAB, veicot pārbaudes, pārkāpumus nekonstatēja.

Attiecībā uz darbības principiem un noziedzīgo nodarījumu pazīmēm, ir jāņem vērā, ka KNAB resorisko pārbaūžu laikā neveic padziļinātu piesaistītā ES finansējuma izlietojuma pamatojuma un attiecināmības pārbaudes. KNAB primārais uzdevums ir konstatēt iespējamās ar korupciju saistītas darbības, ko veikusi valsts amatpersona, neatkarīgi no tā, vai tas ir noticis ES piesaistītu fondu projektos vai jebkurā citā gadījumā. Attiecībā uz projektiem, kuriem tiek piesaistīts ES finansējums, biežāk ir sastopami krāpšanas gadījumi, taču valsts amatpersonas darbības būtu jāvērtē, ja ir pamats pieļaut, ka tā ir veikusi ar korupciju saistītas darbības, proti, ir rīkojusies ļaunprātīgi mantkārīgā nolūkā, pieņēmusi kādu labumu vai arī rīkojusies būdama interešu konfliktā. Papildus uzsver, ka ES fondu uzraugošām iestādēm minētās koruptīvās darbības nebūtu jākonstatē pašām, bet nepieciešamības gadījumā var komunicēt ar KNAB izmeklētājiem konkrētos gadījumos. Tāpat, ja nepieciešams, ir iespēja organizēt atsevišķas divpusējas tikšanās, lai pārrunātu KNAB veiktās darbības un uzzinātu, kāda būtu nepieciešamā un iesniedzamā dokumentācija KNAB, lai varētu pamatoti izvērtēt potenciālo pārkāpumu.

Vērtējot valsts amatpersonu rīcību, tiek vērtēta valsts amatpersonu rīcība un tās atbilstība likumam iegūtā projekta finansējuma apgūvē. Izvērtēšanā būtiska ir amatpersonu darbība vai bezdarbība, ieinteresētība un proaktīva rīcība vai pretējais. Riski ir saistīti ar viltotu vai nepilnīgu pārskatu, atzinumu vai jebkuru citu dokumentu iesniegšanu kā rezultātā tiek piešķirti līdzekļi. Citi riska momenti ir nepieciešamās informācijas neiesniegšana vai informācijas un datu noklusēšana.

Noslēgumā uzsver, ka KNAB ir atvērts sadarbībai ar citām institūcijām un labprāt dalās ar savu pieredzi, piemēram, kā jau minēts, š.g. 6.maijā KNAB darbinieki no Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas un Izmeklēšanas nodaļas tiksies ar FM kā Revīzijas iestādes darbiniekiem, lai pārrunātu praktiskos jautājumus attiecībā uz dokumentiem, to formu, pierādījumiem, pazīmēm, kuri būtu nepieciešami veiksmīgam izmeklēšanas procesam, identificējot iespējamās valsts amatpersonu korupcijas gadījumus.

Papildus informē, ka arī KNAB notiek sadarbība ar Konkurences padomi, apmainoties ar informāciju konkrētas krimināllietas ietvaros vai veicot operatīvās darbības, organizēt divpusējas apmācības, kā arī reģionālās apmācības.

Attiecībā uz iespēju informēt par pārbaūžu rezultātiem, interešu konflikta gadījumā maksimālais termiņš pēc administratīvā pārkāpuma ierosināšanas ir 4 mēneši, kuru laikā tiek pieņemts lēmums. Savukārt, ja tiek veikta resoriskā pārbaude par iespējamu noziedzīgu nodarījumu, informācija var tik sniegta tikai pēc procesa virzītāja akcepta.

D.Rancāne atzīmē pozitīvo sadarbībā ar KNAB, ne tikai interešu konflikta gadījumos, kur iesaistītas amatpersonas, bet arī jebkādos citos gadījumos, kas šobrīd pēc piekritības nav īsti nevienas iestādes kompetencē. Līdz ar to šobrīd tā ir aģentūru atbildība, būt pietiekoši kompetentām, lai pieņemtu lēmumu par interešu konfliktu un piemērojamo finanšu korekciju 100% apmērā. Pateicas KNAB par sniegto būtisko atbalstu un metodiskajiem norādījumiem interešu konflikta konstatēšanā.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

4.

Par sadarbību un informācijas plūsmu ES finanšu interešu aizsardzības jautājumos

A.Avota informē par sagatavoto informatīvu materiālu visām iesaistītajām pusēm par AFCOS struktūru un savstarpēju informācijas apmaiņu ES finanšu interešu aizsardzības jomā un valsts pieejamo informācijas sistēmu sarakstu, kuras kompetento iestāžu darbinieki izmanto, veicot savas funkcijas/kontroles, ar mērķi novērst un apkarot krāpšanu, korupciju un jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Savienības finanšu intereses, tostarp

cigarešu kontrabandu un viltošanu. Šis materiāls tiks ievietots FM mājas lapā, tāpat arī iestādes tiek aicinātas to nodot saviem darbiniekiem informācijai un darbam.

N.Lasmane papildina, ka tā kā ne vienmēr ir iespēja visām iestādēm strādāt kopā, tad būtiska ir šī informācijas apmaiņa un izsaka cerību, ka nākotnē būs daudz vairāk atvieglota šī iespēja piekļūt dažādu iestāžu uzturētajām datu bāzēm, lai atklātu un novērstu krāpšanu un pārkāpumus.

A.Avota papildus informē par dalību š.g.28.maijā Krāpšanas novērošanas koordinēšanas padomdevēja komitejas (COCOLAF) ekspertu grupas "Krāpniecisku un citu neatbilstību ziņošana un analīze" sanāsmē, kurā tika stāstīts arī par OLAF uzturētās datu apmaiņas sistēmas IMS progresu, jauninājumiem. Aicina arī tiesībsargājošas institūcijas apsvērt nepieciešamību piešķirt pieejas tiesības šai datu bāzei, kurā tiek ziņots OLAF par neatbilstībām, aizdomu par krāpšanu gadījumiem un citiem pārkāpumiem.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju un akceptē informācijas ievietošanu FM mājas lapā.

5.

Informācija par Administratīvās sadarbības vienošanās starp OLAF un AFCOS

O.Daugavietis informē par notikušo tikšanos ar OLAF, saistībā ar iepriekšējā padomes sēdē izskatīto jautājumu par iespēju noslēgt administratīvu vienošanos (ACA) ar OLAF, lai radītu saskaņotu pieeju sadarbībai ar dalībvalstu AFCOS. Saskaņā ar jaunās OLAF regulas 883/2013 1.panta (5) punktu, OLAF iesaka, piemērojot šo regulu, parakstīt administratīvās sadarbības vienošanās (ACA) starp OLAF un dalībvalstu kompetentām iestādēm un citām iestādēm, birojiem, aģentūrām. Vienošanās būtu atrunāts pamats darba attiecībām starp partneriem, ar pieejamajiem attiecīgiem resursiem. Minētās vienošanās jo īpaši attiektos uz informācijas nodošanu un izmeklēšanas veikšanu.

ACA ir juridiski nesaistošs instruments, ko var izmantot, lai noteiktu praktiskus pasākumus starp OLAF un valsts iestādi, kas nozīmēta kā šis AFCOS dienests. Tas ir dalībvalsts lēmums, kādas iestādes šī vienošanās aptvertu tāpat vai tās noslēgšana ir ar pievienoto vērtību. Šobrīd OLAF neuzstāj, ka šāda vienošanās būtu jānoslēdz ar Latvijas AFCOS, kas liecina, ka šobrīd OLAF nesaskaras ar problēmām saistībā ar informācijas apmaiņu starp OLAF un AFCOS-LV, tomēr, ja ACA noslēgšana palīdzētu arī risināt minētās problēmas nacionālā līmenī, ja tādas ir, tad noteikti OLAF šo ideju atbalstītu.

J.Streļčenoks attiecībā uz sadarbību ar OLAF informē, ka jau šobrīd KNAB ir izveidota cieša sadarbība ar OLAF. Un, ja ACA noslēgšana atvieglos sadarbību un finansējuma piesaisti arī nākotnē, tad, protams, ideja ir atbalstāma. KNAB ir izmantojis OLAF piedāvātās iespējas veikt ekspertīzes ar OLAF budžetu un pieejamiem rīkiem pierādījumu vākšanai, kas atvieglo izmeklēšanu un operatīvo darbību.

KNAB laika periodā no 2012.-2014.gadam arī ir piesaistījis OLAF Hercule II programmas līdzfinansējumu 1 milj. *eiro* apmērā tehniskā aprīkojuma, programmatūras iegādei un apmācību organizēšanai darbiniekiem. Arī šobrīd birojā ir saņemts apstiprinājums par līdzfinansējuma nodrošināšanu 80% jeb 185 tūkst. *eiro* apmērā no projekta kapacitātes stiprināšanai.

Tāpat problēmas nesagādā informācijas sniegšana OLAF. To informāciju, ko KNAB var sniegt, arī sniegs.

Nolēma

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju un piekrīt iesaistīties ACA projekta sagatavošanā, apspriešanā un noslēgšanā, kad šis process tiks uzsākts.

6.

Informācija par Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē 2015.gadā

O.Daugavietis informē, ka Latvijas prezidentūras laikā FM ES fondu revīzijas departaments kā AFCOS – padomes sekretariāts nodrošina Eiropas Padomes D.08 darba grupas “Krāpšanas apkarošana” vadīšanu. Jau gada sākuma bija ieplānotas vairākas sanāksmes, tomēr, ņemot vērā, ka no Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta puses vairāki dokumentu virzība nenotika, sanāksmes tika pārceltas un darba grupas pirmā sanāksme notiks š.g.18.maijā. Sanāksmes laikā plānots izskatīt OLAF Uzraudzības komitejas ikgadējo ziņojumu, jautājumus, kas saistīti ar OLAF Uzraudzības komitejas jauno locekļu atlasīšanu un apstiprināšanu, kā arī kārtējās starp-institūciju sanāksmes (atbilstoši OLAF regulas Nr.883/2013 16. pantam) organizēšanu.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

7.

Citi jautājumi

N.Lasmane sanāksmes noslēgumā informē klātesošos par FM, VID un Lauku atbalsta dienesta (LAD) pārstāvju dalību š.g. 22.-23.aprīlī itāļu kolēģu organizētā konferencē Romā "Nacionālā pretkrāpšanas datu bāze - IT rīks, lai novērstu krāpšanu, kas ietekmē ES finanšu intereses", Hercule II programmas finansēta projekta ietvaros. Īpaši pateicas LAD par pārstāvja sniegto prezentāciju

A.Avota papildina, ka itāļu vizīte Rīgā, Latvijā minētā projekta ietvaros plānojas š.g.11.jūnijā un noteikti vēlreiz aicinās VID aktīvāk iesaistīties un sniegt prezentāciju par savā rīcībā esošajām datu bāzēm, datu analīzes rīkiem, kas tiek izmantoti risku analīzē, kā arī izmeklēšanu procesā attiecībā uz ES naudas līdzekļu izkrāpšanu nodokļu un muitas jomā.

D.Rancāne aicina Delnas pārstāvjus uz nākamo sēdi vai organizējot atsevišķu tikšanos vairāk stāstīt par Integritātes paktu, tā ietekmi.

G.Jankovs informē, ka š.g.5.maijā Briselē ir paredzēta konference tieši par Integritātes paktu. Aicina Latvijai deleģēt pārstāvi panelim, kurš varētu iesaistīties diskusijā par to, ka ir interese par šo instrumentu, tā plusiem un mīnusiem. Delna ir ieguvusi arī finansējumu no DG REGIO šai idejai, ar mērķi strādāt ar dalībvalstīm un informēt par šo instrumentu. Praktiskā līguma slēgšana varētu notikt šī gada beigās vai nākamā gada sākumā. Latvijā jau ir pieredze ar Integritātes paktu Latvijas Nacionālās bibliotēkas celtniecības laikā, kad tika noslēgt līgums ar Kultūras ministriju. Pasaules līmenī tas ir ļoti labi, jo šis ir bijis viens no dārgākiem projektiem, kur šāds Integritātes līgums ir bijis.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

Valsts sekretāre sēdi slēdz plkst. 11:00

2015.gada ____ . maijā

Valsts sekretāre

B.Bāne

ES fondu revīzijas departamenta
vecākā eksperte

A.Avota

ES fondu revīzijas departamenta,
Revīzijas iestādes vadītāja
Nata Lasmane

Nata Lasmane
21.05.2015